

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) Developing English Communication Skills for Grade 9 Students via Content and Language Integrated Learning (CLIL)

กชกร ฮาริเน่น¹, ประสงค์ สายหงษ์²

Goachakorn Harinen¹, Prasong Saihong²

¹⁻²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹⁻²Faculty of Education, Mahasarakham University

Email: 65010582035@msu.ac.th¹, Email: Prasong.sa@msu.ac.th²

Received : January 13, 2025;

Revised : April 10, 2025;

Accepted : April 12, 2025

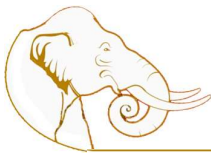
บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านโพธิ์สองห้องวิทยา อำเภอลำปุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 คน ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาโดยการการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงรอบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา จำนวน 3 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 9 ชั่วโมง 2) แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่ ด้านการฟัง ด้านการอ่าน ด้านการพูด และด้านการเขียน เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ คือ แบบสัมภาษณ์นักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 15 คน จากนักเรียนทั้งหมด 20 คน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 33.53 จากคะแนนเต็ม 44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.21 ของคะแนนเต็ม ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ : วิธีการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL); ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ; นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

Abstract

This study aimed to develop grade 9 students' communication skills in English through Content and Language Integrated Learning (CLIL) with a required efficiency of 70. The target group consisted of 20 grade 9 students from Chomchon Banpho Songhong Wittaya school, Wapipathum district, Mahasarakham Province, selected through purposive sampling. The research instruments included: 1) three lesson plans using the CLIL approach,

each lasting 3 hours, for total of 9 hours; and 2) and English communication skills assessment focusing on listening, reading, speaking, and writing skills. The collected data were analyzed using arithmetic mean, standard deviation, and percentage. The findings revealed that 15 out of 20 students achieved a mean score of 33.53, equivalent to 76.21% of the full score of 44, meeting the required passing criterion.

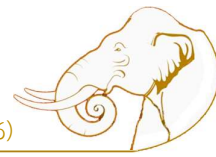
Keywords : The Instruction Based on Content And Language integrated Learning (CLIL); English Communication skills; Grade 9 Students

บทนำ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ถือเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในยุคปัจจุบัน ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ภาษาอังกฤษถูกใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา และการประกอบอาชีพอย่างกว้างขวาง การเรียนรู้ภาษาอังกฤษยังสามารถช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น รวมไปถึงเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีแนวคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษ และ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ การใช้ชีวิตประจำวันของเราทุกวันนี้มีความเกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นการใช้โซเชียล เกม ฉลากสินค้า คู่มือเครื่องใช้ไฟฟ้า และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ล้วน มีการนำภาษาอังกฤษมาใช้ควบคู่กับภาษาไทย หรืออาจใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ดังนั้น หากเราไม่เคย เรียนรู้ภาษาอังกฤษ ย่อมเกิดความไม่เข้าใจ และปัญหาจากความไม่เข้าใจภาษาอังกฤษอาจเกิดขึ้นได้ (ปาริฉัตร ไกรสนาม, 2565)

ทักษะทางภาษาอังกฤษประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะ การเขียน ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเริ่มต้นจากเรียนรู้พยัญชนะ สระ ระบบเสียง การออกเสียง เรียนรู้ คำศัพท์ ความหมาย แนวคิด และรูปแบบไวยากรณ์ที่เป็นประโยชน์ในการเรียน (Scarcella, 2003) นักเรียนต้องทำความเข้าใจในการใช้คำศัพท์เฉพาะทาง รูปแบบภาษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาความซับซ้อน ของภาษา (Gottlieb, 2004) ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ในทุก ๆ เนื้อหา เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษอย่างครบถ้วน จนเกิดความรู้ ความเข้าใจและเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาอังกฤษได้ในที่สุด

จากประสบการณ์การสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนขาดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งพิจารณาได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมการตอบ คำถามในชั้นเรียนจะมีนักเรียนเพียงแค่ร้อยละ 10 ที่สามารถพูดและเขียนสื่อสารตอบคำถามจากความ เข้าใจในเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้อง ด้วยเหตุผลมาจากความไม่เข้าใจในเนื้อเรื่องนั้น ๆ ทั้งแปลคำศัพท์บางคำ ไม่ได้ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องเพียงบางส่วนเท่านั้น และผลคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านโพธิ์สองห้องวิทยา ปีการศึกษา 2564 - 2566 รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียน ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนเท่ากับ 25.36 คะแนน เฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 31.11 ปีการศึกษา 2565 คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนเท่ากับ 29.69 คะแนน เฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 32.05 และปีการศึกษา 2566 คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนเท่ากับ 30.36 คะแนน

เฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 31.76 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุง อาจเนื่องจากปัจจัยหลายประการ ทั้งจากตัวผู้สอน วิธีการสอนหรือตัวของนักเรียน เป็นต้น

การสอนภาษาแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Content and Language Integrated Learning : CLIL) คือ รูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนและเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยเป็นแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้ครูใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการดำเนินการเรียนการสอนในขณะที่เกิดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหา ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักภาษาไปด้วยในเวลาเดียวกัน ผ่านกรอบแนวคิด 4Cs ซึ่งประกอบด้วย Content เนื้อหาที่ใช้สอน Communication การเรียนรู้และการใช้ภาษา Cognition การเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้ภาษา และ Culture การเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจวัฒนธรรม (Coyle, Hood and Marsh, 2010) นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการสอนภาษาแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Content and Language Integrated Learning : CLIL) ซึ่งพบว่า การสอนตามแนวทฤษฎีบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) มีผลต่อความสามารถในการฟัง-พูด และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (อาทิตย์ ศรีจันทร์ตร, 2560) และการศึกษาของ นิชาภัทร ฤทธิ์ละคร (2563) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) อีกด้วย

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) มาแก้ไขปัญหานักเรียนในครั้งนี้ เนื่องจากการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) นี้เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้และกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางสำหรับนักเรียนในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

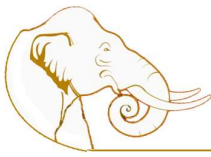
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

การทบทวนวรรณกรรม

1. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL)

การสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา เมื่อประมาณ ปี ค.ศ. 1950 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศแบบใช้วิธีการสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar Translation) ต่อมาในปี ค.ศ. 1960 เกิดรูปแบบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยยึดพื้นฐานของจิตวิทยาการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมที่เน้นการท่องจำและการฝึกซ้ำ การสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา ถูกนิยามขึ้นในปี ค.ศ. 1994 โดยมหาวิทยาลัย Jyväskylä ในประเทศ เนเธอร์แลนด์ เพื่ออธิบายวิธีการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งโดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อ เพื่อจุดมุ่งหมายสองประการคือ เรียนรู้เนื้อหาและในขณะเดียวกันก็เรียนรู้ภาษาต่างประเทศไปด้วย จึงทำให้เกิดแนวคิดการบูรณาการเนื้อหาภาษาขึ้นมา และได้รับการยอมรับมาพอสมควร

นักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับหลักการและกรอบแนวคิดการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาไว้ว่ามีหลักการพื้นฐาน 4 ประการ (4Cs) ได้แก่ เนื้อหา (Content) การสื่อสาร (Communication) การคิด (Cognition) และวัฒนธรรม (Culture) โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Pérez Cañado, 2016 ; Bialystok, 2018) โดย 1) เนื้อหา (Content) หัวใจของกระบวนการสอนที่ประสบความสำเร็จอยู่ที่การเรียนรู้เนื้อหาหรือแก่นเรื่องได้สำเร็จ ในบริบทแนวทางการศึกษาแบบ CLIL จำเป็นต้องวิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องกับภาษาและต้องนำเสนอเนื้อหาให้เป็นที่เข้าใจได้ 2) การสื่อสาร (Communication) การสื่อสารเกี่ยวข้องกับผู้เรียนในฐานะที่เป็นการใช้ภาษา ผู้เรียนต้องใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งในรูปแบบปากเปล่าและรูปแบบการเขียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกระตุ้นผู้เรียนให้ร่วมมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน CLIL มุ่งเพิ่มบทบาทการพูดในชั้นเรียนของผู้เรียน (STT = Student Talking Time) และลดบทบาทการพูดในชั้นเรียนของผู้สอน (TTT = Teacher Talking Time) ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง การประเมิน (Feedback) จากเพื่อน ประเมินหรือจากกลุ่มทำงาน 3) ทักษะการคิด (Cognition) เพื่อให้แนวทางการสอนแบบ CLIL มีประสิทธิภาพผู้สอนต้องท้าทายให้ผู้เรียนคิด ทบทวน และมีส่วนร่วมในทักษะการคิดขั้นสูงอย่างเป็นลำดับ การจัดลำดับขั้นทักษะการคิดที่สามารถใช้เป็นแนวทางการศึกษาการสอนแบบ CLIL ได้คือ การจัดระดับขั้นของ Bloom การจัดระดับขั้นของ Bloom เป็นแนวทางที่ดียิ่งในการวัดทักษะการคิด การปฏิบัติแนวคิด CLIL ที่ได้ผลดี 4) วัฒนธรรม (Culture) ในโลกปัจจุบันซึ่งพหุภาษาและพหุวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่นิยมและเป็นสิ่งที่มีศักยภาพสำคัญ บทบาทของวัฒนธรรม ความเข้าใจวัฒนธรรมตนเองและวัฒนธรรมอื่น ๆ เป็นส่วนสำคัญของแนวทางการศึกษาแบบ CLIL แนวทางการศึกษาแบบ CLIL เปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถแนะนำบริบททางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาได้ในวงกว้าง ต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ดีและมีความรับผิดชอบต่อโลก ตลอดจนความเป็นพลเมืองที่ดีในท้องถิ่น

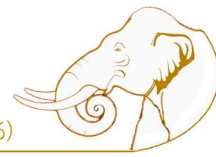
นอกจากนี้ Porter (2017) ได้กล่าวถึงแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาที่นำไปใช้จะถูกปรับให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในสถานศึกษา 3 แบบ ดังนี้

1. บูรณาการในวิชา ภาษาอังกฤษแบบเบาบาง (Soft/Weak CLIL) หมายถึง การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนบูรณาการเนื้อหา การสื่อสาร การรู้การคิด และวัฒนธรรม/ความเป็นพลเมือง โดยนำเนื้อหา/หัวเรื่องที่อยู่ในวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรมาสอนในวิชาภาษาอังกฤษ สอนเน้นเป้าหมายการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษมากกว่าเนื้อหาวิชา และใช้เวลาในการสอนประมาณ 50 นาที

2. บูรณาการในวิชาอื่น ๆ บางหน่วยการเรียนรู้ (Modular/Mid CLIL) หมายถึง การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนบูรณาการเนื้อหา การสื่อสาร การรู้การคิด และวัฒนธรรม/ความเป็นพลเมืองในบางหน่วยการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ไม่ใช่วิชาภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย สอนเน้นเป้าหมายการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาวิชามากกว่าด้านภาษาอังกฤษ ใช้เวลาและจำนวนวิชาในการสอนน้อยกว่าร้อยละ 50 ของ หลักสูตร

3. บูรณาการในวิชาเนื้อหาอื่น ๆ แบบเข้มข้น (Hard/Strong CLIL) หมายถึง การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนบูรณาการเนื้อหา การสื่อสาร การรู้การคิด และ วัฒนธรรม/ความเป็นพลเมืองในวิชาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษา มุ่งเน้นไปที่วัตถุประสงค์ การเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชามากกว่าด้านภาษาอังกฤษ ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ร้อยละ 50 ของเป้าหมาย ซึ่งสามารถพัฒนาความสามารถหรือสมรรถนะทางภาษาของผู้เรียนได้อย่างดี

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษามีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับบริบทและสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งแต่ละ

แนวทางอาจจะมีเป้าหมายในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เช่น เป้าหมายที่การเรียนรู้เนื้อหา เป้าหมายที่การเรียนรู้ทั้งเนื้อหาและภาษา และเป้าหมายที่การเรียนรู้ภาษา ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแนวคิด หลักการและแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษาแบบการใช้ภาษาที่สองเป็นสื่อกลางในการเรียนภาษาสำหรับวิชาภาษาอังกฤษเพื่อนำมาสอนการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถจัดการเรียนการสอนทั้งหมด 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Content) เป็นการนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นให้ ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ โดยใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ คำกลอน คำคม หรือคลิปวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะสอนให้นักเรียนเชื่อมโยงหัวข้อเข้ากับประสบการณ์และองค์ความรู้เดิมของนักเรียน

2. ขั้นกระตุ้นความรู้ (Cognition) ให้นักเรียนได้สามารถใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการคิดทางสติปัญญาให้ได้มากที่สุด โดยผู้สอน สอนคำศัพท์ เนื้อหา จากนั้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในรูปแบบของตนเอง ในการคิด ไตร่ตรอง พิจารณา ตีความ วิเคราะห์และสรุป ประเด็นที่ได้เรียน

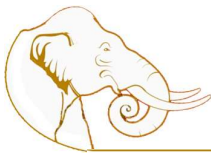
3. ขั้นปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (Communication) ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างเต็มที่ ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนด้วยการสร้างความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนร่วมชั้น ผู้สอนจัดกิจกรรมที่ต้องใช้การสื่อสารเพื่อให้นักเรียนได้ฝึก ฟัง พูด อ่าน เขียน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลของตนเองมีอยู่กับเพื่อนคนอื่น

4. ขั้นนำไปประยุกต์ใช้ (Culture) ให้นักเรียนได้สามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับ วัฒนธรรมที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับสภาพความเป็นอยู่ของตน โดยที่ผู้สอนดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หรือกำหนดสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียน แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนแก้ไขปัญหา หรือหาวิธีพัฒนา ซึ่งประยุกต์ความคิดออกมาในรูปแบบของผลงานหรือชิ้นงานนักเรียน เช่น บทบาทสมมติ สมุดเล่มเล็ก แผนพับ โปสเตอร์ เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษไว้ว่า (Hymes, 1972; Savignon, 1978; Pillar, 2004; อ้างถึงใน ณัฐสิริ เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา, 2565; กระทรวงศึกษาธิการ 2551) ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม เป็นความสามารถของบุคคลที่จะใช้ภาษาในการทำหน้าที่สื่อได้ในสถานการณ์จริง ซึ่งจะเป็นการติดต่อสื่อสารที่เป็นธรรมชาติกับบุคคลเดียว หรือมากกว่านั้น มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจและทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม กล่าวโดยสรุปได้ว่า ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ หมายถึง การแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ใช้ภาษารับสารและส่งสารในสถานการณ์จริงได้ถูกต้อง เหมาะสม สามารถปรับใช้ภาษาให้เหมาะกับผู้ที่สนทนาและสถานการณ์

ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยทักษะด้านต่าง ๆ ได้แก่ Listening (การฟัง) หมายถึง การฟังข้อมูล บทสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเข้าใจและสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องได้ Reading (การอ่าน) หมายถึง ความเข้าใจในบทอ่าน โปสเตอร์ อีเมล จดหมายสั้น ๆ และบอกประเด็นสำคัญได้ Spoken Interaction (การพูดสื่อสาร) หมายถึง การสนทนา การอภิปราย การแลกเปลี่ยนข้อมูล การติดต่อกิจธุระและการสนทนาทางโทรศัพท์ตามสถานการณ์ต่าง ๆ Spoken Production (การพูดรับสาร) หมายถึง การบรรยายโต้แย้งและนำเสนอเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัวพร้อมให้เหตุผล Written Interaction (การเขียนสื่อสาร) หมายถึง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ รายงานข้อมูลและ

ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับตนเองและชีวิตประจำวัน Strategies (กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา) หมายถึง สามารถเริ่มต้นการสนทนาและบอกได้ว่าตนเองไม่เข้าใจ และยังสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในงานเขียนและตรวจหาข้อผิดพลาดของงานเขียน Language Quality (การตรวจสอบคุณภาพของภาษา) หมายถึง สามารถสื่อสารสิ่งที่ต้องการบอก แลกเปลี่ยนความคิดโดยใช้คำเชื่อม สามารถใช้วลีง่าย ๆ และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างสุภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการ (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557; Canale และ Swain, 1980; Bachman, 1991; อ้างถึงใน ณัฐสิริ เตชะติวงศ์ ณ อยุธยา, 2565; Richards and Rodgers, 2006) และสรุปองค์ประกอบของทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 4 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการฟัง (Listening Skill) หมายถึง การฟังข้อมูล บทสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเข้าใจและสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องได้

2. ทักษะการอ่าน (Reading Skill) หมายถึง ความเข้าใจในบทอ่าน โปสเตอร์ อีเมล จดหมายสั้น ๆ และบอกประเด็นสำคัญได้

3. ทักษะการพูด (Speaking Skill) หมายถึง สามารถเริ่มต้นการสนทนา การอภิปราย การแลกเปลี่ยนข้อมูล การติดต่อกิจธุระและการสนทนาทางโทรศัพท์ตามสถานการณ์ต่าง ๆ การบรรยายโต้แย้งและนำเสนอเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัวพร้อมให้ เหตุผล และบอกได้ว่าตนเองไม่เข้าใจ รวมถึงสามารถสื่อสารสิ่งที่ต้องการบอก แลกเปลี่ยนความคิดโดยใช้คำเชื่อม สามารถใช้วลีง่าย ๆ และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างสุภาพ

4. ทักษะการเขียน (Writing Skill) หมายถึง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ รายงานข้อมูล และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับตนเองและชีวิตประจำวัน และยังสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในงานเขียนและตรวจหาข้อผิดพลาดของงานเขียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยใช้กระบวนการ PAOR ของ Carr และ Kemmis (1988; อ้างถึงใน ขวลิท ชูกำแพง, 2565) นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็น 3 วงจรปฏิบัติการ แต่ละวงจรประกอบด้วย ขั้นตอนวางแผน (Planning) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Action) ขั้นตอนสังเกต (Observation) และขั้นตอนสะท้อนผล (Reflection) โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

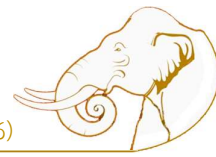
กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านโพธิ์สองห้องวิทยาลัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 1 ภาคเรียน คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้เวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 3 คาบ เป็นเวลา 3 สัปดาห์ รวม 9 คาบเรียน และใช้เวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 3 คาบเรียน รวมทั้งหมด 12 คาบเรียน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้พิจารณาโดยใช้เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้พิจารณาโดยใช้

เนื้อหาจากแหล่งเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. วงจรปฏิบัติการที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) วิชาภาษาอังกฤษบูรณาการวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง Safe Surfing
2. วงจรปฏิบัติการที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) วิชาภาษาอังกฤษบูรณาการวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง Calories
3. วงจรปฏิบัติการที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) วิชาภาษาอังกฤษบูรณาการวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง Body Mass Index : BMI

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 3 ประเภท ดังนี้

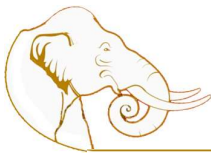
4.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 แผน ใช้เวลาแผนละ 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ เป็นเวลา 3 สัปดาห์ รวม 9 คาบเรียน และใช้เวลาประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คาบเรียน รวมทั้งหมด 12 คาบเรียน ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการประเมินความเหมาะสมของแผน โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ผลการประเมินพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) มีความเหมาะสมในระดับ เหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$)

4.2 แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วย แบบประเมิน 4 ทักษะ ได้แก่ แบบประเมินทักษะการฟัง แบบประเมินทักษะการอ่าน แบบประเมินทักษะการพูด และแบบประเมินทักษะการเขียน โดยประเมินหลังการจัดการเรียนการสอนแต่ละวงจร คือ วงจรปฏิบัติการที่ 1 แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ชุดที่ 1 วงจรปฏิบัติการที่ 2 แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ชุดที่ 2 วงจรปฏิบัติการที่ 3 แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ชุดที่ 3 แบบประเมินแต่ละชุด แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

4.2.1 ตอนที่ 1 แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการฟังเป็นข้อสอบปรนัย มี 4 ตัวเลือก ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ให้นักเรียนได้ฟังไฟล์เสียงการสนทนา หรือสถานการณ์ต่าง ๆ จากไฟล์เสียง ฟังแต่ละสถานการณ์ จำนวน 2 ครั้ง แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 10 คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือตอบไม่ได้ได้ 0 คะแนน

4.2.2 ตอนที่ 2 แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน เป็นข้อสอบ ปรนัย มี 4 ตัวเลือก โดยเป็นแบบวัดที่ให้นักเรียนได้อ่านเรื่องสั้น และสัญลักษณ์เกี่ยวกับคำ วลี และประโยคง่าย ๆ ที่ปรากฏบนป้ายสัญญาณต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน แบบฟอร์มและการให้ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล คำแนะนำง่าย ๆ ที่คุ้นเคยที่มีหรือไม่มีรูปภาพประกอบ ข้อความสั้น ๆ ที่ปรากฏในสถานการณ์ประจำวัน จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 10 คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบ ผิดหรือตอบไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

4.2.3 ตอนที่ 3 แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการพูด เป็นการสอบปฏิบัติ โดยกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนได้พูดแสดงบทบาทสมมติหรือพูดสนทนาเกี่ยวกับการขอและให้ข้อมูล อธิบาย หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อย่างเหมาะสม มีจำนวน

2 ข้อ ให้ผู้เรียนเลือกพูดเพียง 1 ข้อ 8 คะแนน มีเกณฑ์การวัดทักษะการพูด 2 ประเด็น ประเด็นละ 4 ระดับ คือ ความถูกต้องด้านเนื้อหา และทักษะในการพูด

4.2.4 ตอนที่ 4 แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการเขียน เป็นแบบ อัตนัย โดยกำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับตนเอง บุคคลใกล้ตัว จำนวน 2 ข้อ ให้ผู้เรียนเลือกเขียนเพียง 1 ข้อ แล้วนำมาเขียน 16 คะแนน มีเกณฑ์การวัดทักษะการเขียน 4 ประเด็น ประเด็นละ 4 ระดับ คือ โครงสร้างทางไวยากรณ์ การสะกดคำและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้คำศัพท์และการนำเสนอเนื้อหา

แบบประเมินทุกชุด ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ผลการประเมินพบว่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.66 - 1.00 ทุกชุด

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ คือ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ ใช้ในการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู นักเรียนมีความรู้สึกละอายใจในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเก็บข้อมูลว่านักเรียนพบปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนในคาบเรียนนั้นอย่างไร และครูสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป แบบสัมภาษณ์ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ผลการประเมินพบว่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 ทุกข้อ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยเป็น 3 วงจรปฏิบัติการ ในแต่ละวงจรดำเนินการดังนี้

5.1 ขั้นวางแผน (Planning) เตรียมการจัดการเรียนรู้ เตรียมสื่อเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้พร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินแบบสัมภาษณ์

5.2 ขั้นการปฏิบัติ (Action) จัดการเรียนรู้วงจรปฏิบัติการละ หรือสัปดาห์ละ 3 คาบเรียน เป็นเวลา 3 สัปดาห์ รวม 9 คาบเรียน ทำการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

5.3 ขั้นการสังเกต (Observation) สังเกตผลการพัฒนาแต่ละวงจรปฏิบัติการ โดยใช้แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นสำหรับแต่ละวงจร เป็นเครื่องมือในการสังเกต

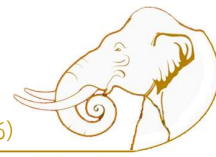
5.4 ขั้นการสะท้อนผล (Reflection) วิเคราะห์ผลการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน ร่วมกับการสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และรับทราบความคิดเห็นของนักเรียนจากการสัมภาษณ์ นำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในวงจรปฏิบัติการต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบแต่ละชุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดคะแนนการผ่านเกณฑ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของโรงเรียน ซึ่งได้กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากเครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการวิจัย โดยผู้วิจัยนำข้อมูลมาประเมินสภาพเพื่อหาข้อบกพร่อง ปัญหา

หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น แล้วหาทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งจะนำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย

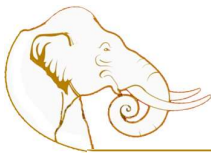
ผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) พบว่า หลังเสร็จสิ้นทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการ พบว่า นักเรียนมีคะแนนการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 15 คน จากนักเรียนทั้งหมด 20 คน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 33.53 จากคะแนนเต็ม 44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.21 ของคะแนนเต็ม ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีผลการพัฒนาแต่ละวงจรปฏิบัติการ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) วงจรปฏิบัติการที่ 1 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 20 คน มีคะแนนการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด สาเหตุสำคัญที่ทำให้ให้นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ คือ นักเรียนยังไม่คุ้นชินกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ยังไม่ใส่ใจในการเรียน ขาดแรงจูงใจในการเรียน และไม่มีสมาธิจดจ่อกับการเรียน เนื่องจากขาดพื้นฐานทางภาษา นักเรียนจึงไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมได้ ทำให้สับสนความหมายของคำศัพท์หรือจำคำศัพท์ทั้งคำศัพท์ที่เคยเรียนไปแล้วและคำศัพท์ที่เรียนในคาบเรียนไม่ได้ สับสนการเรียงลำดับโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ ใช้ไวยากรณ์ผิดในการพูดและเขียนอธิบายเล่าเรื่อง และเนื่องจากนักเรียนไม่ได้ฝึกออกเสียงหรือสื่อสารได้เนื้อหาบ่อยออกเสียงไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ เมื่อทำการทดสอบทักษะด้านการพูดภาษาภาษาอังกฤษ จึงรู้สึกตื่นเต้นและกังวล พูดเสียงเบาเพราะอายเพื่อนหรือกลัวพูดผิด รวมทั้งขาดความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษเมื่อสบตาครูจึงลืมนสิ่งที่กำลังพูด พูดติดขัด และใช้น้ำเสียงไม่เป็นธรรมชาติ

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์นักเรียนสามารถบอกได้ว่าเมื่อจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ในวงจรปฏิบัติการที่ 1 พบว่า ดำเนินการสอนไปได้ค่อนข้างช้า เพราะความไม่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ทำให้นักเรียนบางคนไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าที่จะเสนอความคิดเห็น แต่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบและสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนี้เพราะมีการเชื่อมโยงกับความรู้รายวิชาอื่น มีการเสริมแรง มีเกม มีสื่อการสอนที่หลากหลายแปลกใหม่และได้สัมผัสกับสื่อ นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาและกิจกรรมที่เรียน นักเรียนมีความสามารถในการฟังเพื่อเข้าใจเนื้อหาและทำกิจกรรม แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะได้เท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีพื้นฐานทางภาษา รวมทั้งนักเรียนบางคนไม่มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการทำกิจกรรม ทำให้ไม่สนุกในการทำภาระงานในกิจกรรมนั้น ผู้สอนจึงต้องพิจารณาบูรณาการเนื้อหาในรายวิชาที่ใกล้ตัวนักเรียนทุกคนมากขึ้น

2. ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) วงจรปฏิบัติการที่ 2 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 20 คน มีคะแนนการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด สาเหตุสำคัญที่ทำให้ให้นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์คือ นักเรียนยังขาดการทบทวนความรู้เดิมที่เรียนไปแล้วและยังไม่ให้ ความร่วมมือ

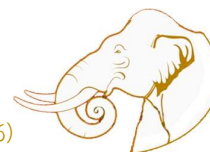

ในการทำกิจกรรมเท่าที่ควรเนื่องจากจำคำศัพท์ไม่ได้ สับสนกฎไวยากรณ์และการเลือกใช้ไวยากรณ์ เมื่อประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ จึงยังคงใช้คำศัพท์ สำนวน และ ไวยากรณ์ผิดบ่อยครั้ง ซึ่งส่งผลทำให้ไม่มั่นใจในการพูดและเขียนสื่อสารทางภาษา เนื่องจากกลัวออกเสียงหรือพูดภาษาอังกฤษผิด รวมทั้งนักเรียนยังไม่พยายามฝึกออกเสียงหรือพูดภาษาอังกฤษมากพอจึงเกิดความกังวลทำให้พูดติดขัด พูดเบา และใช้น้ำเสียงไม่เป็นธรรมชาติ รวมทั้งเขียนคำ และเรียบเรียงประโยคเพื่อสื่อสารความหมายไม่ได้ โดยนักเรียนทั้ง 7 คนที่ไม่ผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 70 ในวงจรปฏิบัติการที่ 2 เป็นนักเรียนกลุ่มเรียนอ่อน ยังไม่เปิดใจเรียนรู้ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร รวมทั้งนักเรียนบางคนไม่มีความมั่นใจในตนเองและขี้อายจึงยังไม่กล้าแสดงออกหรือกล้าสื่อสารภาษาอังกฤษมากเท่าที่ควร

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์นักเรียนสามารถบอกได้ว่าเมื่อจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ในวงจรปฏิบัติการที่ 2 พบว่า วงรอบนี้ขั้นตอนต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความรวดเร็ว โดยเฉพาะขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียน นักเรียนสนใจและริเริ่มที่จะทำกิจกรรมเพื่อให้ความรู้และรางวัล และในขั้นทักษะการพูด นักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือ นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่เรียน และมีความมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกันและ รู้ขั้นตอนในการทำกิจกรรมมากขึ้น นักเรียนมีความสามารถในการฟังเพื่อเข้าใจเนื้อหาและทำกิจกรรมได้ดีขึ้น แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โดยเฉพาะทักษะการพูดและเขียน

3. ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) วงจรปฏิบัติการที่ 3 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 20 คน มีคะแนนการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด นักเรียนที่มีคะแนนการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ในวงจรที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย 33.53 คิดเป็นร้อยละ 76.21 ของคะแนนเต็ม สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียน 5 คน ไม่ผ่านเกณฑ์คือ นักเรียนยังขาดพื้นฐานทางภาษา ขาดการทบทวนความรู้เดิมที่เรียนไปแล้วและยังไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์นักเรียนสามารถบอกได้ว่าเมื่อจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ในวงจรปฏิบัติการที่ 3 พบว่า ดำเนินไปได้เหมาะสมกับเวลาเพราะนักเรียนคุ้นเคยกับการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ นักเรียนหลายคนกล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก โดยเฉพาะนักเรียนในกลุ่มเก่ง และกลุ่มปานกลาง กล้าที่จะพูดมากขึ้นกว่าเดิมมาก ส่วนนักเรียนกลุ่มอ่อนมีพฤติกรรมที่เริ่มกล้าแสดงออกบ้าง เช่น การพยายามถามครู การยกมือเพื่ออยากตอบคำถาม เพราะเนื้อหาในกิจกรรมการเรียน การสอนในวงจรที่ 3 นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนมีความสามารถในการฟังเพื่อเข้าใจเนื้อหาและทำกิจกรรมได้ดีมากขึ้น เมื่อคุณครูตรวจสอบความเข้าใจโดยการถามคำถามง่าย ๆ ในรูปแบบ yes/no questions คำถามเลือกตอบ หรือคำถามที่ให้ตอบสั้น ๆ ซึ่งนักเรียนสามารถตอบได้ รวมทั้งรู้ขั้นตอนในการทำกิจกรรมมากขึ้น มีความมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกัน

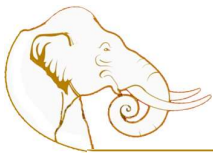

ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สรุปผลการพัฒนาได้ดังในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการ

นักเรียน คนที่	วงจรปฏิบัติการที่ 1		วงจรปฏิบัติการที่ 2		สรุป		วงจรปฏิบัติการที่ 3		สรุป	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	ผลการ ประเมิน	คะแนน	คะแนน	ร้อยละ	ผลการ ประเมิน	คะแนน
1	33	75	34	77.27	เพิ่ม	1	35	79.55	เพิ่ม	1
2	20	45.45	23	52.27	เพิ่ม	3	24	54.55	เพิ่ม	1
3	31	70.45	33	75	เพิ่ม	2	32	72.73	ลด	-1
4	29	65.91	31	70.45	เพิ่ม	2	35	79.55	เพิ่ม	4
5	22	50	24	54.55	เพิ่ม	2	32	72.73	เพิ่ม	8
6	30	68.18	31	70.45	เพิ่ม	1	31	70.45	คงเดิม	0
7	33	75	33	75	คงเดิม	0	35	79.55	เพิ่ม	2
8	22	50	29	65.91	เพิ่ม	7	32	72.73	เพิ่ม	3
9	21	47.73	28	63.64	เพิ่ม	7	29	65.91	เพิ่ม	1
10	19	43.18	21	47.73	เพิ่ม	2	22	50	เพิ่ม	1
11	35	79.55	36	81.82	เพิ่ม	1	37	84.09	เพิ่ม	1
12	31	70.45	30	68.18	คงเดิม	0	32	72.73	เพิ่ม	2
13	24	54.55	26	59.09	เพิ่ม	3	30	68.18	เพิ่ม	4
14	31	70.45	31	70.45	คงเดิม	0	31	70.45	คงเดิม	0
15	34	77.27	34	77.27	คงเดิม	0	35	79.55	เพิ่ม	1
16	24	54.55	26	59.09	เพิ่ม	2	25	56.82	ลด	-1
17	31	70.45	32	72.73	เพิ่ม	1	33	75	เพิ่ม	1
18	34	77.27	34	77.27	คงเดิม	0	35	79.55	เพิ่ม	1
19	32	72.73	34	77.27	เพิ่ม	2	36	81.82	เพิ่ม	2
20	30	68.18	31	70.45	เพิ่ม	1	32	72.73	เพิ่ม	1
รวม	566	1286.36	601	1365.91			37	633		1438.64
$\bar{X}$	28.30	64.32	30.05	68.30			1.85	31.65		71.93
S.D.	5.14	11.68	4.06	9.22			1.96	3.95		8.98
ร้อยละของจำนวน นักเรียนที่ผ่าน	50		60		-		75		-	

จากตาราง 1 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) เสร็จสิ้นครบทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการ เรียบร้อยแล้ว ผลปรากฏว่า นักเรียนทั้งหมดจำนวน 20 คน มีคะแนนการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้จำนวน 15 คน โดยมีนักเรียนที่มีคะแนนการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ การผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ในวงจรปฏิบัติการที่ 1 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 วงจรปฏิบัติการที่ 2 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และวงจรปฏิบัติการที่ 3 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และมีคะแนนรวมเฉลี่ยการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในวงจรปฏิบัติการที่ 1 เท่ากับ 32.50

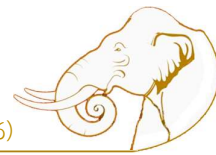

คิดเป็นร้อยละ 73.86 วงจรปฏิบัติการที่ 2 เท่ากับ 32.83 คิดเป็น ร้อยละ 74.68 และวงจรที่ 3 เท่ากับ 33.53 คิดเป็นร้อยละ 76.21 ของคะแนนเต็ม โดยมีคะแนนเฉลี่ยในวงจรปฏิบัติการที่ 2 เพิ่มขึ้นจากวงจรปฏิบัติการที่ 1 เท่ากับ 37 คะแนน ($\bar{X} = 1.85$) และวงจรที่ 3 เพิ่มขึ้น จากวงจรปฏิบัติการที่ 2 เท่ากับ 32 คะแนน ($\bar{X} = 1.60$) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ตามเกณฑ์ร้อยละ 70

อภิปรายผล

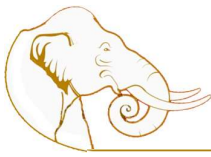
ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) มีคะแนนการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 15 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 20 คน คิดเป็นร้อยละ 76.21 ของคะแนนเต็ม สาเหตุประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) อย่างละเอียด ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ซึ่งเป็นวิธีการสอนภาษาที่สามารถส่งเสริมทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนและเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยเป็นแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้ครูใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการดำเนินการเรียนการสอน ในขณะที่เกิดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหา ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักภาษาไปด้วยในเวลาเดียวกัน ผ่านกรอบแนวคิด 4Cs ซึ่งประกอบด้วย Content เนื้อหาที่ใช้สอน Communication การเรียนรู้และการใช้ภาษา Cognition การเรียนรู้เพื่อสร้างความ เข้าใจในการใช้ภาษา และการเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจวัฒนธรรม Culture (Coyle, Hood and Marsh, 2010) ผู้วิจัยออกกิจกรรมการเรียนรู้เป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Content) เป็นการนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ ขั้นกระตุ้นความรู้ (Cognition) ให้นักเรียนได้สามารถใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการคิดทางสติปัญญาให้ได้มากที่สุด ขั้นปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (Communication) ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างเต็มที่ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน และขั้นนำไปประยุกต์ใช้ (Culture) ให้นักเรียนได้สามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับ วัฒนธรรมที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ผู้วิจัยใช้แนวทางที่เน้นกระบวนการที่มีความหลากหลาย (Multiple Focus) สนับสนุนการเรียนรู้ภาษา ในห้องเรียน เนื้อหาวิชาต่าง ๆ เช่น รายวิชาวิทยาการคำนวณ รายวิชาสุขศึกษา การเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในห้องเรียนภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่สอง โดยมีการบูรณาการหลากหลายวิชา และมีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการข้ามหลักสูตร และเน้นการเรียนรู้ในเชิงบวก (Active Learning) ด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้การสื่อสารมากกว่าผู้สอนเป็นผู้สื่อสาร โดยให้ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของการตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ในเนื้อหา ภาษาและทักษะการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสังเกต

การเรียนรู้จากการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกกับผู้เรียน Pérez Cañado (2016) อีกทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ช่วยกันทำความเข้าใจความหมาย ซึ่งความสามารถในการเข้าใจคำพูดของผู้พูดถือเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถในการสื่อสาร ความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องในการใช้ภาษาเป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ความแม่นยำและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาถือเป็นความสำเร็จในการใช้ภาษา ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาในระหว่างการจัดกิจกรรมเท่านั้น

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการ พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในบริบทของการสื่อสาร ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาในศตวรรษที่ 21 การที่นักเรียนร้อยละ 75 (15 คนจาก 20 คน) สามารถผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ถือเป็นผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจและแสดงให้เห็นว่า CLIL ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้จริง คะแนนเฉลี่ยที่ 33.53 จากคะแนนเต็ม 44 (คิดเป็นร้อยละ 76.21) ยังสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากลักษณะการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผสมผสานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกับเนื้อหาสาระอื่น ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาในบริบทที่มีความหมายและน่าสนใจ นอกจากนี้ CLIL ยังอาจช่วยเพิ่มความมั่นใจและแรงจูงใจในการใช้ภาษาอังกฤษจริงในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่านักเรียนอีก 5 คน หรือร้อยละ 25 ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งอาจสะท้อนถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรค เช่น ความแตกต่างในพื้นฐานภาษาอังกฤษของผู้เรียน ความซับซ้อนของเนื้อหาที่เรียนรู้ หรือความยากของกิจกรรมที่จัดในชั้นเรียน การวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มนี้อาจช่วยให้ผู้สอนสามารถปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกกลุ่มได้มากขึ้น ในภาพรวม การใช้ CLIL ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเป็นแนวทางที่มีศักยภาพในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาที่ต้องการทั้งความรู้ด้านภาษาและเนื้อหา การวิจัยเพิ่มเติมในบริบทที่หลากหลาย เช่น ระดับชั้นอื่น หรือเนื้อหาที่แตกต่างกัน อาจช่วยยืนยันถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ในระยะยาว และช่วยปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียนในอนาคตต่อไป การใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเป็นแนวทางที่มีศักยภาพในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาที่ต้องการทั้งความรู้ด้านภาษาและเนื้อหา อาจช่วยให้ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ในระยะยาว และช่วยปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียนในอนาคตต่อไป ผลจากงานวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุณ เมียตสีนา (2563) ซึ่งพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีทักษะทางภาษาอังกฤษด้านการฟัง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีทักษะทางภาษาอังกฤษด้านการพูด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ปาริฉัตร ไกรสนาม (2565) ซึ่งพบว่า การวัดและประเมินผลทักษะการฟัง - การพูดภาษาอังกฤษและคุณลักษณะพอเพียง

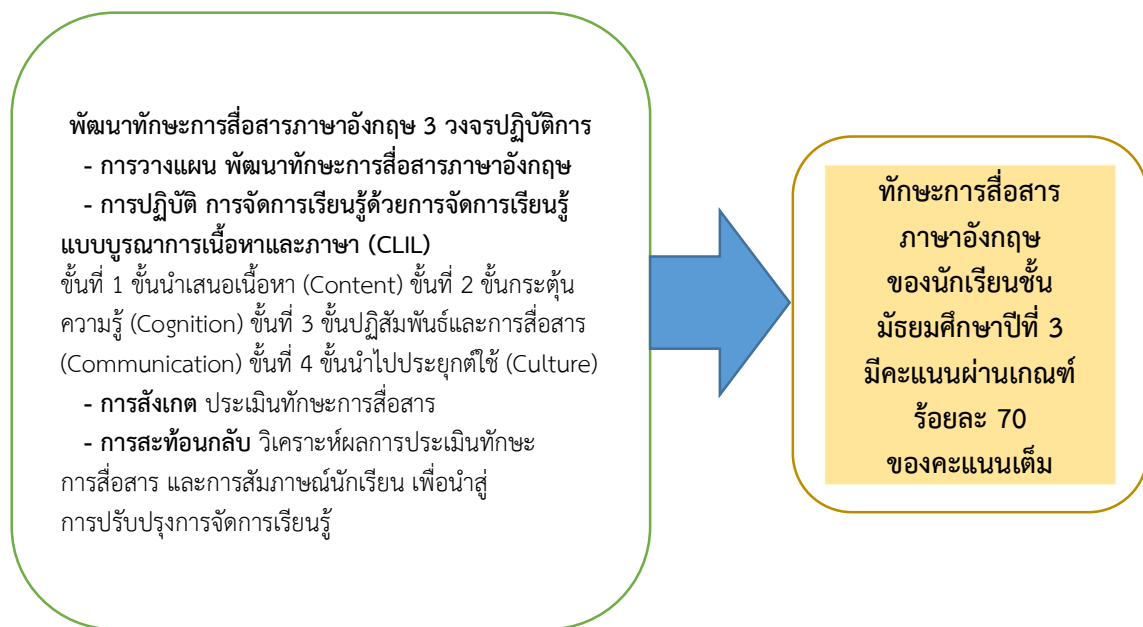

รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม สอดคล้อง และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับดี ที่ค่าเฉลี่ย 4.45 ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐสิริ เชาวดิวศ์ ณ อยุธยา (2565) ซึ่งพบว่า หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

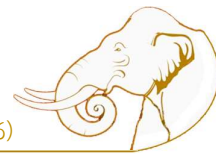
ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) เป็นวิธีสอนที่มีพื้นฐานแนวคิดมาจากการศึกษาสองภาษา (bilingual education) เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่ใช้สองภาษาเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน การศึกษาสองภาษามีประโยชน์ต่อผู้เรียนทุกระดับอย่างกว้างขวาง (Mcgroarty, 1998) วิธีสอนภาษาแบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาที่มีขอบข่ายที่กว้าง และใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายในบริบททางการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งประโยชน์ของการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา ประกอบไปด้วย 4 ประโยชน์ที่เห็นได้ชัด คือ เสริมสร้างให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่สองมากขึ้น เสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ศัพท์ในภาษาที่สองหลากหลายมากขึ้น เสริมสร้างให้เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาที่สองในการสื่อสารมากขึ้น และเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาที่สองเพิ่มมากขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) พบองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย นำเสนอได้ดังในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากภาพประกอบ 1 พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ 3 วงจรปฏิบัติการ ซึ่งสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ประกอบด้วย การวางแผนพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ การปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) คือ ขั้นที่ 1 ชี้นำเสนอเนื้อหา (Content) ขั้นที่ 2 ขั้นกระตุ้นความรู้ (Cognition) ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (Communication) ขั้นที่ 4 ชี้นำไปประยุกต์ใช้ (Culture) การสังเกต ประเมินทักษะการสื่อสาร และการสะท้อนกลับ วิเคราะห์ผลการประเมินทักษะการสื่อสาร และการสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อนำสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

สรุป

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ดำเนินการด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) 3 วงจรปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรจัดหาเนื้อเรื่องที่น่าสนใจที่สามารถบูรณาการได้หลากหลายสาระวิชา และเป็นเนื้อหาที่อยู่ในช่วงวัยของนักเรียน และที่เนื้อหานั้น ๆ อาจให้นักเรียนนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้ในบางคาบเรียน เพื่อการเรียนรู้จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีต่อไป

1.2 ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์โดยตรงนอกห้องเรียนหรือสถานที่อื่น ๆ นอกโรงเรียนได้ เช่น มอบหมายงานให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นงานเดี่ยว งานกลุ่ม ไปสถานที่ต่าง ๆ โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการทำกิจกรรมนั้น ๆ และนำมาเสนอในห้องเรียน

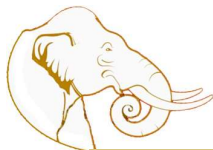
1.3 ผู้สอนควรกระตุ้น แนะนำหรือให้กำลังใจผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมและสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจ กล้าพูด กล้าถาม และกล้าสื่อสารภาษาอังกฤษที่เรียนสร้างสรรค์ประโยคใหม่ ๆ ด้วยตนเอง

1.4 ผู้สอนควรชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อตกลง เงื่อนไขหรือวิธีการทำกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกันทุกคนก่อนเริ่มทำกิจกรรม โดยในการทำกิจกรรมให้ผู้สอนจัด กลุ่มผู้เรียน ความสะดวก และให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) กับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย

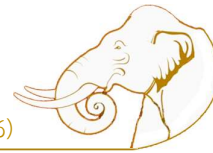
2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) กับวิธีการสอนอื่น ๆ

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และมีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ โดยเฉพาะทักษะด้านการฟัง-พูด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: ศุภสมาคมฯ.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2565). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐสิริ เดชาตวงศ์ ณ อยุธยา. (2565). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*.
- ปาริฉัตร ไกรสนาม. (2565). *รูปแบบการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา. การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13, 12 พฤษภาคม 2565*. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่*. กรุงเทพมหานคร: องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศ.
- อรุณ เมียดสีนา. (2563). *การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษตามแนวการเรียนรู้แบบบูรณาการภาษาและเนื้อหา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- Bialystok, E. (2018). Bilingual education for young children: review of the effects and consequences. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 21(6), 666–679.
- Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, 1(1), pp. 1-47.
- Coyle, D., Hood, P. and Marsh, D. (2010). *CLIL: Content: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gottlieb, S. R. (2004). Open city, and Neorealism. In S. Gottlieb, (Ed.), *Roberto Rossellini's*

- Rome Open city*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hymes, D. H. (1972). On Communicative Competence In: J.B. Pride and J. Holmes (eds). *Sociolinguistics. Selected Readings*. Harmondsworth: Penguin.
- McGroarty, M. (1998). Constructive and constructivist challenges for applied linguistics. *Journal Language learning*, 48(4), 591-622.
- Pérez Cañado, M. L. (2016). From the CLIL craze to the CLIL conundrum: Addressing the current CLIL controversy. *Bellaterra Journal of Teaching & Learning Language & Literature*, 9(1), 9-31.
- Porter, R. (2017). *Forked tongue: The politics of bilingual education*. British: Routledge.
- Richards, J. C. and Rodgers, T.S. (2006). *Communicative language teaching Today*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Savignon, S. (1978). Teaching for communication. *English Teaching Forum*, 16(2), 2-5.
- Scarcella, R. (2003). *Academic English: A conceptual framework*. University of California Linguistic Minority Research Institute, Irvine: University of California.